

Улустарнын тайбын камгалалынын Конгресси

Декабрь 15-те эртенги хурал

ВЕНА. Улустарнын тайбын камгалалынын декабрь 15-те эртенги хуралын АКШ-тын төлөөчүсү Джордж Хэйрод даргалаан.

Америк-француз империалистерге удуз вьетнам улус-биле чакгыс деминг демесешип турар Патет-Лаонун (Лаостун) улусунун төлөөчүсү Тао Нухак Фумсаван индирге үнүп келген. Шаанда япон эжелдиги үзүндө Патет-Лаонун улусунун калдыгы качыгдаларнын таварыш турганынын дугайын болгаш амгы үеде ол бичин чурттуу хамаарышпас чоруун чок кылар деп оралдажып турар француз колонизаторларнын ол улуска кандыг-кандыг түрөгдөлдөрүн таварыштырып турарынын дугайын ол чугаалаан.

Патет-Лаонун хостатырган районнарында амьдыралдык дугайын чугаалааш, районнарычк чонунун амьдырал дешелиничк кестүп көрбөн беднишкинин болгаш культура база экономика талазы-биле дешилгелиг болуп турарын ол демдеглээн. Азия болгаш Оожум океан чурттарынын тайбын талалакчыларынын Конгрессинге бодунуң төлөөчкчилерин чоруткаш, Патет-Лаонун улусу болза, тайбынче, хосталга бодунуң чүктүлүнү дугайын яны-бүрү чурттарынын төлөөчкчилеринин мурунунга бир-де дугаар чидил-биле демдеглээр аргалык болган деп Фумсаван чугаалаан.

Изабелла Блюм президиумунун декабрь 16-да болган хуралынын дугайын дынаткан. Конгрессин ажилынын хүлээп алынганын хүн чурумун өзүгар улустарнын национал хамаарышпас болгаш айыыл чок чоруунун айтырыгларынын талазы-биле комиссия, чоруп турар дайынары соксадырынын аргаларынын дугайында айтырыг талазы-биле комиссия болгаш улустар аразында шыгыраашкынын байдалды кошкыдырынын дугайында айтырыг талазы-биле комиссия деп үш комиссияларны тургузарын шийтпирлээн дээрин ол айткан. Комиссия бүрүзү бодунун ажилын оң хамаарышкан айтырын пленумга чугаалажып дооскан соонда эгелээр.

Аргентинаның төлөөчү Норберто Фронтини бодунуң чугаазын Катышкан Штаттарын Латин Америка чурттары-биле чарган ийн талалык шериг дугуржулгазынга холбаштырган. Ол дугуржулгалар КНО-нун Уставынын үзелдине чөрүшкө болуп турар, чүте дээрге, маргылааларны таарыштырынын херзинге делегейин дээди органы—КНО-нун киржирин тооп көрбөй турар; ол дугуржулгалар чөнгээлээшкн болуп турар, чүте дээрге, олар күш ажыглар чорукту көрүп турар деп Фронтини чугаалаан.

Шериг дугуржулгаларынын уткашынары сайгыры көргөш, ол дугуржулгалар болза, өскө күрүнелерин чепсектиг күштерин тургузарынын болгаш шериг программаларын чогаалдырынын талазы-биле контрольду АКШ-тын талазындан чорударынын чепсез болуп турар деп Фронтини көргүскөн. Ол дугуржулгалар Латин Америка чурттарын чагырттырган байдалда тургузуп турар болгаш оларнын даштыкы политиказын АКШ-тын контролыдаарын хүлээп алырынче оларын албадан турар деп ол чугаалаан.

Тайбын кады ажылдажылга, садыглажышкынын болгаш культурулу харылааларын хостуу, яны-бүрү политиказын тургузулуг чурттарынын тайбын кады турары, боттарынын хамаарышпас чоруу дээш демесешип турар улустарын хосталары—тайбын камгалаларынын карачангыс оруу болур деп Фронтини демдеглээн.

Беш улуг күрүнелерин аразынга чугаалажышкынын чорударынын болгаш оларнын аразынга Тайбынч Пактызын чарарын чедип алырынче Конгрессин киржикчилерин Фронтини кыйгырган.

Вьетнам демократтыг Республиканын төлөөчүлүгү баштыгы Ле Дин Тамнын чугаазын Конгрессин киржикчилери улуг кичээлге ийди-наанар.

Улустар аразында шыгыраашкынын байдалды кошкыдырынга, чоруп турар дайынары соксадырынга болгаш чурттарынын национал хамаарышпас чоруун хандыраарынга холбашкан канчаар-даа аажок чугула айтырыглары чугаалажып көрүп турар улустарнын тайбын камгалалынын Конгрессинге вьетнам улус чер бөмбүрээниң бүгү улустары-биле бир дөмөй улуг идегелдерин кылып турар деп ол чугаалаан.

Колонийжи өзү-чүрүмга удур, национал хамаарышпас чорук дээш, тайбын дээш демиселче Азиянын улустары улам шийтпирлин-биле кө-

галарын чугаалажып көөрүн француз төлөөчүлүгү аразында чогаалчылар бүгү чогаалчыларга саналдап тур. Чогаалчыларнын дайыга удурланышкынын бүгү-делегей комитетин тургузарынын дугайында бодаар апаар чадавас деп Триоле чугаалаан.

Оң соонда француз адвокат Мишель Брюгге сөс берген. Герман айтырыгын тайбын арга-биле шийтпирлээрин делегей конференциясы улустарнын тайбын камгалалынын Конгрессинге бодунуң төлөөчкчилерин чоруткан болгаш мааа конференциянын шийтпирлерин камгалаларын оларга дааскан деп ол медеглээн.

Конференциянын шийтпирлерин Брюгге тодаргай-биле тайылбырлаан. Бонн болгаш Париж керээлерин күштүг болдуруп бадылаарын болгаш амьдыралга боттандыраарын болдурбас дээш парламтилерге база чон ортузунга демисел чорудаары-биле бүгү күштерин мобилизастаарынче Конгрессин бүгү төлөөчкчилерин мурундан кыйгырган.

Дөрт улуг күрүнелер чугаалажышкынын немец улустун төлөөчкчилеринин киржилгези-биле доп-доруан эгелээр ужурулуг. Тайбын керээзин чарарынын харысалгазын бодунуң холунга ал болур

Декабрь 15-те кежээки хурал

ВЕНА. Улустарнын тайбын камгалалынын Конгрессин декабрь 15-те кежээки хуралын Совет Эмилелинин төлөөчү А. Е. Корнейчук даргалаан.

Бразилиянын төлөөчү Бразилия биле АКШ-тын аразында шериг дугуржулгазынга удур демиселдин национал комитетинин даргазы генерал Эдгард Буксбаум сөс алган. АКШ-биле шериг дугуржулгазынга удур демиселдин Бразилияда калбарганынын дугайын оратор чугаалаан. Бразилиянын президентин турган Бризианде, парламент депутаты Кабаль, суралгы социал-демократ Майра, депутаттар Фигейредо, Бальбино, Марена дээш ыкшакындыг ажылдакчылар безин ол дугуржулгага шийтпирлиг удурланып турар. Элеэн хөй мунишпалдыг чевелдер (Рио-де-Жанейро, Ресифе, Нитерой, Гойас болгаш өскө-даа) шериг дугуржулгазын күштүг болдуруп бадылаарында ойталаарын негеп турар шийтпирлерин үндүргөн деп Буксбаум чугаалаан.

Бразил улустун төрөөн туртун боой тулар деп АКШ-тын оралдажышкынын тургузулу-биле демиселдин улустун туртуу-биле демиселдин Буксбаум Конгрессин төлөөчкчилерге бузуреткен.

Индирде—Тунистин төлөөчүсү Отман Бен Алей. Тунисте тайбын талалакчыларын француз эрге-чагыраларын кадыг-дошкун хемчеглерге таварыштырып турарынын дугайын ол чугаалаан.

Амгы үеде Тунис канчаар-даа аажок улуг кара-башкы болуп турар дээрин Тунисте сөөлгү болушкуннар көргүзүп турар. Бнда улус чакгыс эптиг болуп алгаш, ынчалза-даа чепсек чок, чазактын тургусканы өлүрүкчү чорукту өзү-чүрүмунга удур демесешип турар. Бичалза-даа Тунистин улусун дискетенип сөгүрүүнче күш албадан шыдапас, оң демиселче, тура-соруун дардал сый шаап шыдапас. Бодунуң хосталга дээш демиселинин чөптүгүнө бистинг улусууз бузурелдиг деп Бен Алей чугаалаан.

Улустарнын төлөөчүлери! Анаа дөгөн өлүрүкчү чорукту өзү-чүрүмун тунис улустук көөр хөңгү чок, хамаарышпас чорукту чедип алыр деп тура-соруунуң дугайын ол медеглеп турар. Дардалдын араатанзыг политиказын соксадырын француз чазактан тунис улус-биле кады силернин негээринче идеген болур дээрин Тунистин улусу билр деп Бен Алей төлөөчкчилерге чугаалаан.

Кубаны боттарынын агресси планнарынче америк империалистерин үзүк чокка кири тырттып турарынын дугайын, демократтыг чурттары-биле садыглажып талазы-биле оларнын Кубага шаптыктып турарынын дугайын Кубаның төлөөчүлери баштыгы Хуан Маринельо чугаалаан.

Оң соонда удурланышкын демиселчилеринин фашизмдин уржундан качыгдалга таварышканынын болгаш хоругдатырганынын Делегей Федерациянын даргазы полковник Фредерик Манес чүте чугаалаан. Герман айтырыгын шыгы байдалын айттышыаан, ол болза, Бонн болгаш Париж керээлерин күштүг болдуруп бадылаар чорук нацизмдин, ханныг өлүрүкчү болгаш араатанзыг чоруктарынч бужар-бак чоруунуң катап тытыр дээни ол болур деп ол демдеглээн.

Хуралга итали сенатор Эмилио Серени, венгер шажыныч Янош Мате, египет төлөөчкчи Ибрагим Рашад, Марокконун төлөөчү Х. Абдулла индий төлөөчкчи Адитьян Франциянын төлөөчү Лафорэ олар база чүте чугаалааннар.

Кореяда болушкуннар

Кореянын Улустун армиязынын Кол командьдалынын дыңыды

ПХЕНЬЯН. Корея Улус-Демократтыг Республиканын Улустун армиязынын Кол командьдалынын декабрь 12-де медээлээни болза, эркен хүннүн дургузунда Улустун армиязынын катыжышкыны биле кыдат улустун эки-турачылары америк-англи эжелекчилерге болгаш лисынанчы шериглерге удур Ионьчоньнын барыын талазынга Кемени районга ол черлеринге ужуз-дузалыг тулчушкуннарын чоруткан.

Дайзын бир полк чедир күш биле дыка хөй санныг самолёттарга болгаш артиллерияга детиктеш Кемени районче чеди катап калчаалыг

Корея Улус-Демократтыг Республикада Күрүнениң классиктиг уран-чечен театрын тургусканы

ПХЕНЬЯН. Корея Улус-Демократтыг Республикада Күрүнениң классиктиг уран-чечен театрын тургусканы. Театрын тургусканынга алдар болдурган чүүлде «Нодон симун» солунуң бижип турары болза, күрүнениң бир дугаар тургусканы

Кыдат эки-турачыларнын өлүм чөк эрес-дидим чоруктары

ПХЕНЬЯН. Корея улустун хосталгазы болгаш хамаарышпас чоруу дээш чаалажып турар Корея Улус-Демократтыг Республиканын Улустун армиязынын болгаш кыдат улустун эки-турачыларынын отрядтарынын дайынычылары өлүм чөк дайыныч эрес-дидим чоруктары кылып турар.

Совет Эвилелиниң Маадыры Александр Матросовтун эрес-дидим чорукун катаптаан кыдат улустун эки-турачы отрядтарынын дайынычыларынын эрес-дидим чорукун дугайында бодунуң фронтучу корреспондентинин дынадыын «Минчжу чосон» солун парлаан. Ат чөк

Соңгу-Чөөн Кыдаттын чурттакчылыг черлеринче америк самолёттарнын чөнгээлиг халдаашкыны

ПЕКИН. Синьхуа агентилениң корреспондентинин Мукдеден дамчыдып турары болза, декабрь 8-те «В-26» деп америк бомбардировщик Аньудн деп кыдат хоорайнын кырынга ужуп, бомбалар октаан. Оң түнелинде 47 чурттакчы балыгланган, оларнын 7-зи аар балыгланган. Элеэн каш бажынар үрелген.

23 шак 37 минута турда Ляодун мочунун Аньудн үезининде Дадунку сууруун кырынга америк самолёт көстүп келген. Үш минута хире болганда ол бомбардировщик Аньудн хоорайнын кырында чед берген болгаш 4 аар бомбаларын октаан. Олар Чэньсинь районун Минь-

чжузе болгаш Фуминьзе кудумчуларынга барып дүшкөшөр.

Америк агрессорларнын чепсектиг өчүк-чөнгээлери сөөлгү үеде улам дендеп бар чыдар деп дынадында чугаалап турар. Ноябрь 29-ган декабрь 8-ке чедир 10 хүннерин дургузунда Ляодун болгаш Гирин мочуларын 7 хоорайларынын болгаш үездилеринин кыры-биле нинти 31 бөлүк 155 америк самолёттар ужуп эркенер.

Америк агрессорларнын шак бө өчүк-чөнгээлери кыдат улус шийтпирлин-биле удурланып турар деп корреспондент айтып турар.

Харысалгалыг редактор О. А. ТОЛГАР-ООЛ.

ТУБЕРКУЛЁЗ

(өкпе аары) халдавырлыг аар аарыг.

Халдавырнын кол үндээни—аарыг кижини чаразы болур. Довурак, доозуну, чөдүлден чаштаан чарааны, аарыг ивектер сүдүн дамчып, ол аарыг халдап болур. Шаала кырында дүкпүрбөнер, чараа дүкпүрер херекселдерин ажылаанар. Чөдүрүп болгаш азырып турар үеде аскыдарны дугларар.

Чогуур өвүде өчиге баарыар.

Туберкулёз халдавырлыг!

Аарыг кижн тускай оруннуг, аржындыг, савалыг болур ужурулуг.

Туберкулёзтан аараан кижини—бүгү-ле биче уругларын аш-чеминин албан черлеринге болгаш столоваларын ажылынга кырбес ужурулуг.

Туберкулёзтан камгаланынар!

Кижинин организмин суларадып турар чүте бүрүзү аарыг баарыг дуза болуп турар.

Хүн, агаар болгаш суг, күш-культура болгаш шын чөмөниг-биле бодунарын кадындарын быжылаанар. Амьдырал чуртталгада гипнанын сагынар. Амьдырал чуртталганын шыны-биле чорудунар.

Шунту туберкулёз-биле демиселче!

Тыва областыг санитар-чырыдышкы бажыгы.

